

ЮВІЛЕЇ І ЮВІЛЯРИ

ПРОФЕСОРУ І. В. КУЗЬМІНУ — 90 РОКІВ

У лютому виповнилося 90 років від дня народження Івана Васильовича Кузьміна — відомого вченого в галузі автоматизованих систем управління, доктора технічних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки УРСР, лауреата Державної премії Української РСР, професора кафедри комп'ютерних систем управління ВНТУ, члена редакційної колегії нашого журналу.

І. В. Кузьмін народився 3 лютого 1924 р. в Сибіру — у селі Угуй Усть-Тарського району Новосибірської області в родині робітників. Як найстарший син на собі тримав усю чоловічу господарську роботу. Заробляти в колгоспі почав з шести років. А в 15 (відтоді офіційно й рахується його трудовий стаж) вже працював трактористом.

У 1942 році, додавши рік, добровільно пішов у Червону Армію. В Серпухівському військово-авіаційному училищі служив інструктором практичного навчання, екстерном здав екзамени за середню школу і отримав Атестат зрілості. У 1956 році з відзнакою закінчив Військово-повітряну інженерну академію ім. Н. Є. Жуковського, а в 1959 році — ад'юнктуру цієї ж академії.

Кандидатську дисертацію на тему «Порівняльний аналіз методів первинної обробки інформації автоматичних РЛС» Іван Васильович захистив у 1959 році, а докторську на тему «Функціонально-статистична оптимізація процесу підготовки і елементи синтезу машин автоматизації підготовки пуску космічних апаратів» — у 1964 році.

Ним опубліковано понад 600 наукових праць й методичних посібників, з них 22 монографії, 12 підручників та навчальних посібників. Іван Васильович має близько 100 винаходів, є автором чи співавтором близько 400 наукових статей.

І. В. Кузьмін виконав більше 50 науково-дослідницьких робіт, пов'язаних з розробкою: оптимальної структури систем дистанційного управління ракетними комплексами; систем підготовки і пуску ракет Н-1, Р-73, Р-98; систем обробки інформації зі супутників «МЕТЕОР»;

систем прийняття рішень при управлінні групою космічних апаратів; лазерної системи знаходження і супроводження супутників; систем автоматичної реєстрації координат підводного човна.

Головними науковими результатами, отриманими професором І. В. Кузьміним, є розробка та впровадження у виробництво генератора шуму в сантиметровому діапазоні частот, створення дослідного зразка АЦОМ первинної обробки інформації засобів радіолокаційного виявлення і наведення літаків, дослідження методів і засобів первинної обробки інформації, що надходить з РЛС (селекція за амплітудою, тривалістю й періодом), розробка теорії статистичного синтезу автоматизованих систем діагностики, контролю та управління, розробка основ оптимального спряження операторів ЕОМ та основ синтезу оптимальних структур телемеханічних систем, систем обчислювальних центрів та автоматизованих систем управління, розробка математичних основ теорії потенціальних і реальних оцінок ефективності, якості та оптимальності складних систем та інші. І. В. Кузьмін брав участь у розробці лазерної системи виявлення космічних об'єктів, визначення їх координат, системи корекції місцезнаходження атомних підводних човнів, системи причалювання великовантажних суден і атомоходів до пристані.

З цих напрямів у науковій школі професора І. В. Кузьміна підготовлено понад 40 докторів наук та понад 100 кандидатів наук.

З 1976 по 1989 рік І. В. Кузьмін працював ректором Вінницького політехнічного інституту. За час його керівництва суттєво зріс науково-педагогічний потенціал інституту, більше ніж у два рази збільшився контингент студентів; побудовано 4 навчальних корпуси, 4 гуртожитки, 3 житлових будинки, спортивно-оздоровчий табір, санаторій-профілакторій, їдальню, реконструйовано стадіон.

Іван Васильович Кузьмін 10 років очолював обласне правління товариства «Знання». 15 років був заступником з науки голови Ради сприяння розвитку Вінниччини. Керував Харківською, потім Вінницькою радою з кібернетики і був членом бюро цієї ради Української РСР і СРСР. Був членом президії Ради СРСР з обчислювальної техніки. Наразі Іван Васильович входить до складу редколегій чотирьох наукових журналів, є віце-президентом Міжнародної академії наук прикладної радіоелектроніки і керівником її Подільського відділення.

З ініціативи І. В. Кузьміна у 1977 році у Вінниці для залучення до наукової роботи обдарованої молоді створена Мала академія наук. Іван Васильович до теперішнього часу є її президентом.

Іван Васильович Кузьмін нагороджений 25-ма урядовими нагородами, зокрема орденами Трудового Червоного Прапора, Дружби народів, медалями «За бойові заслуги», «За трудову доблесть». Нагороджений Грамотою Верховної Ради УРСР.

Незважаючи на поважний вік, професор І. В. Кузьмін продовжує активно працювати. Він викладає основи наукових досліджень студентам ІнАЕКСУ, бере активну участь у роботі спеціалізованої ученої ради із захисту кандидатських і докторських дисертацій за спеціальністю «Інформаційні технології».

На ювілейних зборах, присвячених 90-річчю професора І. В. Кузьміна, які відбулися 3-го лютого, Івана Васильовича тепло привітали представники обласної Державної адміністрації, обласної та Вінницької міських рад, друзі, колеги і учні з різних міст України.

Від щирого серця редколегія журналу та весь колектив університету бажають ювіляру міцного здоров'я, щастя, успіхів у роботі, звершення всіх задуманих планів та ідей.